

Пояснювальна записка
про хід виконання міської комплексної цільової програми
«Освіта Києва. 2019 – 2023 роки» за 2022 рік

1. Оцінка ефективності виконання

Протягом 2022 року проведено роботу щодо підвищення якості освітніх послуг за пріоритетними напрямками.

Дошкільна освіта

Збережено та розширено мережу закладів дошкільної освіти усіх типів і форм власності: функціонує 580 закладів дошкільної освіти комунальної власності (з них 36 закладів загальної середньої освіти із структурними дошкільними підрозділами) у яких обліковується 85,8 тис. дітей, 14 закладів державної власності та 289 закладів, створених суб'єктами господарювання. Протягом року до закладів дошкільної освіти зараховано 21292 дитини, з них 9038 дітей-«киян» та 1969 дітей, батьки яких мають Муніципальну картку «Картка киянина», 3,3 тис. дітей мають статус тимчасово переміщеної особи. На виконання Указу Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», листа Міністерства освіти і науки України від 25.02.2022 № 1/3276-22 «Про організацію освітнього процесу» з 28 лютого у закладах дошкільної освіти призупинено освітній процес, на кінець березня 2022 року функціонувало у дистанційному форматі 405 закладів дошкільної освіти, у 254 закладах надавалась консультативна допомога вихованцям і батькам. З 01.06.2022 поступово відновлюється робота ЗДО у звичайному режимі за умови наявності найпростішого укриття. На кінець звітнього періоду функціонують із короткотривалим режимом та в режимі повного дня 430 комунальних ЗДО (79% від загальної кількості ЗДО), у яких обліковується 38,2 тис. вихованців (щоденно відвідують заклади 47-50% від спискового складу вихованців), та 109 приватних закладів освіти, у яких навчаються 2,3 тис. дітей; 5 закладів різних типів і форм власності працюють дистанційно. Триває облаштування найпростіших укриттів у ЗДО та отримання дозвільних актів на їх використання. 29 комунальних ЗДО використовують приміщення укриттів у закладах загальної середньої освіти та житлових будинках за укладеними угодами. За період воєнного стану пошкоджено 32 приміщення комунальних закладів дошкільної освіти та 2 будівлі приватних ЗДО, відремонтовано 61% пошкоджених закладів дошкільної освіти.

Потужність комунальних ЗДО зменшилася і залежить від наявних місць у найпростіших укриттях (41% від довоєнної потужності). Дошкільною освітою охоплені усі бажаючі, але у порівнянні з довоєнним періодом їх кількість зменшилась наполовину і складає 42% дітей віком від 3 до 6 років, які зареєстровані в Реєстрі територіальної громади міста Києва.

З метою захисту даних користувачів функціонування системи електронного запису дітей до комунальних закладів дошкільної освіти «СЕЗ ЗДО» з 24.02.2022 було призупинено. У травні 2022 року відновлено розсилання запрошень та зарахування дітей до комунальних ЗДО. На кінець року в системі «СЕЗ ЗДО» наявні 9,8 тис. вільних місць для зарахування дітей у ЗДО, проте, наявні місця в укриттях ЗДО використовуються на 100%.

У звітному періоді додатково створено 390 місць для дітей дошкільного віку. З них 130 місць за рахунок введення в дію комунального закладу дошкільної освіти № 536 у Святошинському районі (вул. Бахмацька, 35) та 260 місць шляхом введення до мережі закладів освіти міста 15 приватних установ/організацій/закладів, які отримали ліцензію на право провадження освітньої діяльності у сфері «дошкільна освіта».

Усі дошкільні заклади міста підключені до мережі інтернет, триває забезпечення приміщень найпростіших укриттів засобами оповіщення та підключенням до мережі Wi-Fi.

Затверджено видатки на дошкільну освіту на основі базового фінансового нормативу на 2022 рік у сумі 4548 грн на одну дитину щомісяця. В умовах воєнного стану відповідно до вимог постанови Кабінету міністрів України від 09.06.2021 № 590 (зі змінами) фінансування видатків на компенсацію БФН не передбачено. Внесені зміни до Порядку здійснення видатків на дошкільну освіту на основі базового фінансового нормативу бюджетної забезпеченості (рішення Київської міської ради від 08.09.2022 5407/5448): встановлено пріоритет на зарахування до комунальних ЗДО дітей за місцем реєстрації в місті Києві, встановлена плата за повторний курс навчання дітей 6-річного віку у групах загального розвитку комунальних ЗДО; змінено коефіцієнти формули розрахунків БФН тощо.

Оновлено технічне завдання для змін функціоналу системи електронного запису дітей до комунальних закладів дошкільної освіти «СЕЗ-ЗДО», розширено функціональність системи.

Загальна середня освіта

Станом на 01 вересня 2022 року (2022/2023 навчальний рік) мережа закладів загальної середньої освіти (далі – ЗЗСО) міста Києва становить 581 установа різних типів та форм власності: 428 закладів комунальної форми власності (з них – 2 підпорядковані Департаменту освіти і науки, 2 – підпорядковані Департаменту культури, 424 – відносяться до сфери управління районних в місті Києві державних адміністрацій), 145 – приватної форми власності та 8 закладів державної форми власності.

У 2022 році рішенням Київської міської ради від 08.09.2022 № 5406/5447 «Про створення комунального ліцею «Маріупольський лицей міста Києва»» створено Маріупольській лицей міста Києва, педагогічний та учнівський колективи якого сформовано переважно з вчителів та учнів ліцеїв міста Маріуполь, що тимчасово знаходиться під російською окупацією. Змінено тип та найменування 29 ЗЗСО.

Станом на 01 грудня 2022 року (2022/2023 навчальний рік) мережа ЗЗСО комунальної форми власності становить 428 установ. З них, здійснюють освітню діяльність 421 ЗЗСО.

У 2022 році відбулось зростання мережі ЗЗСО приватної форми власності. До мережі введено 15 закладів освіти. Проте, 15 ЗЗСО станом на 01 вересня 2022 року не розпочали освітній процес через військову агресію російської федерації.

У комунальних ЗЗСО, навчалися станом на 01 січня 2022 року (2021/2022 навчальний рік) 306,9 тис. учнів. У зв'язку з введенням воєнного стану наказом Департаменту освіти і науки (далі – ДОН) від 25 лютого 2022 року № 31 освітній процес було призупинено з 28 лютого 2022 року. З 25 лютого ЗЗСО виконували мобілізаційні заходи (наказ ДОН від 03.03.2022 № 33) та здійснювали заходи щодо відновлення освітнього процесу – проводили моніторинг кількості дітей/учнів та педагогічних працівників, які перебували у межах Києва та за межами України, забезпечували психологічну підтримку тощо. Починаючи з 14 березня освітянами Києва, незалежно від їх місця перебування, розпочато проведення предметних, навчальних та психологічних консультацій для учнів та їх батьків у дистанційному форматі. З 28 березня освітній процесу відновлено у дистанційному форматі (наказ ДОН від 23.03.2022 № 37). У цей час з 306,9 тис. учнів (що обліковувалися за статистичними даними до початку воєнної агресії) до дистанційного навчання приступили 266,4 тис. учнів (майже 87%). Із них перебували: у Києві 63,5 тис. учнів (24%); за кордоном 61,4 тис. учнів (23%); в інших містах та селищах України 141,5 тис. учнів (53%).

Завершили навчання 297,6 тис. учнів, з них 709 школярів з числа ВПО. За результатами навчання свідоцтво про здобуття базової середньої освіти отримали 28,9 тис. випускників 9-тих класів та свідоцтва про здобуття повної загальної середньої освіти – 20,6 тис. випускників 11 класів, з них 78 випускників з числа ВПО.

Через запровадження в Україні воєнного стану у 2022 році було скасовано проведення зовнішнього незалежного оцінювання, як вступних випробувань до закладів вищої освіти. Замість ЗНО випускники закладів освіти, що здобули повну загальну середню освіту для вступу до ЗВО склали національний мультипредметний тест (НМТ). Роботу пунктів тестування організовано в 27 ЗЗСО Києва. За результатами НМТ в Україні 200 балів отримали з одного предмета 7462 учасників, з них 1145 – у місті Києві, з двох предметів в Україні – 1855, з них у Києві – 310, з трьох предметів – 510, з них у Києві – 107. У розрізі предметів по Україні склали тести у 200 балів з математики – 5965 учасників, з них 18% у місті Києві; з української мови – 2852 учасники, з них 16% у місті Києві; з історії України – 3885 учасників, з них у Києві 15%.

Питання щодо організації освітнього процесу в 2022/2023 воєнному навчальному році та можливі алгоритми навчання розглядалися на засіданні Колегії ДОН 29 червня 2022 року за участі голови Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій.

З метою належної організації освітнього процесу в умовах воєнного стану освітянами Києва напрацьовано пропозиції щодо внесення змін: до Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОЗ від 25.09.2020 № 2205 та Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН від 08.09.2020 № 1115 щодо організації освітнього процесу в закладах загальної середньої

освіти за дистанційною формою (листи до Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій від 19.07.2022 № 063-2865, Міністерства освіти і науки України від 26.07.2022 № 063-3037); фінансування медичних оглядів працівників закладів освіти (орієнтовна вартість 28,2 млн грн).

Вищезазначені пропозиції підтримано Комітетом Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій і Міністерством освіти і науки України.

Для організованого зарахування учнів до 1-х та 5-х класів під час воєнного стану ДОН видано наказ від 25.04.2022 № 47 та лист від 24.05.2022 № 063-1954.

До 1-х класів закладів загальної середньої освіти комунальної форми власності зараховано 24,8 тис. дітей, з них 1165 дітей з числа ВПО. У зв'язку з воєнною агресією російської федерації кількість учнів, що навчаються у 1-х класах у 2022/2023 навчальному році на 4,3 тис. менше у порівнянні з 2021/2022 навчальним роком.

З 01 вересня 2022 року освітній процес у ЗЗСО столиці за рішеннями Ради оборони міста Києва (протокол від 31.08.2022 № 18) та Постійної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (протокол від 23.08.2022 № 39) та відповідно до наказу ДОН від 31.08.2022 № 86, організовано в очному, змішаному та дистанційному форматах.

Кількість здобувачів освіти станом на 01 вересня 2022 року у комунальних ЗЗСО зменшилась на 2,6 тис. школярів і становить 298,2 тис. учнів. З них, у вересні здобували освіту за очною формою 31% учнів, дистанційно – 54% учнів, за індивідуальною формою (екстернат, сімейне навчання, патронаж) – 6% учнів.

Кількість учнів, що навчаються очно збільшилась на 25 тис. Станом на 01 грудня 2022 року очно здобувають освіту 40% учнів, дистанційно – 53% учнів. Залишається стабільною кількість учнів, які навчаються за індивідуальною формою (майже 7%).

У ЗЗСО здобувають освіту 16427 учнів з числа ВПО, з них 8080 учнів – із 24 лютого 2022 року.

У 251 закладі загальної середньої освіти функціонує 1314 інклюзивних класи, у яких здобувають освіту 2030 осіб з особливими освітніми потребами та у 16 закладах загальної середньої освіти утворено 109 спеціальних класів для 1264 учнів з особливими освітніми потребами.

У спеціальних закладах освіти організовано гнучкий режим освітнього процесу, який здійснюється в очному та змішаному форматах, в залежності від місткості укріплень.

Кількість учнів, які навчалися у спеціальних закладах освіти становила 3077 осіб, з них 28 дітей, що перебували на повному державному утриманні та 45 учнів ВПО (починаючи з 24.02.2022).

У спеціальних, санаторних школах (школах-інтернатах), навчально-реабілітаційних центрах, спеціалізованій школі-інтернаті № 14, ліцеї «Кадетський корпус» міста Києва до початку воєнного стану проживало у пансіонах вищезазначених закладів 210 дітей. У санаторній школі-інтернаті № 21 Оболонського району перебувають на повному державному забезпеченні

39 учнів (ВПО), з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Ще 8 учнів цього ж закладу перебувають у Німеччині.

Наразі всі спеціальні школи-інтернати міста Києва перейменовано у спеціальні школи та навчально-реабілітаційні центри.

Відремонтовано приміщення 7 закладів спеціальної освіти, які були пошкоджені під час воєнних дій.

З 01 січня 2022 року харчування учнів закладів загальної середньої освіти міста Києва за бюджетні кошти здійснюється відповідно до розпорядження Київської міської державної адміністрації від 05.01.2022 № 54 «Про організацію харчування учнів за рахунок коштів бюджету міста Києва у 2022 році».

Відповідно до зазначеного розпорядження за рахунок бюджету міста Києва забезпечувались безкоштовним харчуванням 120,8 тис. учнів 1-4 класів та 10,7 тис. учнів 5-11 класів з числа пільгових категорій.

Харчування організовано відповідно до Постанови КМУ від 24.03.2021 № 305 «Про затвердження норм та Порядку організації харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку».

Безкоштовним харчуванням у ЗЗСО з 1 вересня 2022 року за рахунок коштів бюджету міста Києва забезпечено 22,3 тис. учнів пільгових категорій.

З 01 вересня 2022 року учні 5-х класів розпочали навчання за новим Державним стандартом базової середньої освіти за реформою «Нова українська школа» (постанова Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 № 898).

У 2022/2023 навчальному році продовжено реалізацію інноваційного освітнього проекту всеукраїнського рівня за темою: «Розроблення і провадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти» (накази Міністерства освіти і науки України від 02.04.2021 № 406 та від 29.09.2021 № 1032). Апробація навчальних матеріалів у межах Проєкту триває на базі 6-х класів 26 закладів загальної середньої освіти міста Києва (близько 1000 учнів, 35 класів).

Упродовж 2022 року освітній процес у закладах загальної середньої освіти м. Києва відбувався як в очному, так і дистанційному та змішаному форматах.

Відповідно до Законів «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про забезпечення функціонування української мови як державної» мовою освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти міста Києва є державна мова. Майже 6 тисяч учнів закладів освіти столиці вивчають поглиблено українську мову та літературу

Відповідно до рішення Київської міської ради від 15 березня 2012 року № 207/7544 «Про персональні стипендії Київської міської ради в галузі освіти для обдарованих дітей міста Києва» (зі змінами і доповненнями), призначено 100 персональних стипендій Київської міської ради обдарованим учням закладів загальної середньої освіти міста Києва.

Професійно-технічна освіта

Функціонує 21 заклад професійної (професійно-технічної) освіти, що здійснюють підготовку кваліфікованого робітника та молодшого спеціаліста

з середньорічним контингентом 10864 здобувачів освіти (із них 504 особи діти-сироти та діти позбавлені батьківського піклування) з 96 професій.

Забезпечено:

- харчуванням та стипендією дітей-сиріт і дітей позбавлених батьківського піклування у повному обсязі, з яких: 236 здобувачів освіти – на повному державному утриманні, 268 здобувачів освіти – під опікою;
- фінансування заробітної плати з березня місяця з місцевого бюджету здійснюється на 60% від лімітів фонду заробітної плати, з державного бюджету 90% від лімітів фонду заробітної плати.

Із вересня фінансування заробітної плати, стипендії, комунальних послуг здійснюється у повному обсязі.

Вища та фахова передвища освіта. Наука

У 2022 році відповідно до розпорядження Київського міського голови від 11.11.2022 № 648 «Про затвердження статутів закладів фахової передвищої освіти у сфері охорони здоров'я, що належать до комунальної власності територіальної громади міста Києва» до сфери Департаменту освіти і науки перейшли ще 4 заклади фахової передвищої освіти медичного спрямування.

Наразі до сфери управління Департаменту освіти і науки належать: 1 комунальний заклад вищої освіти – Київський університет імені Бориса Грінченка, та його структурний підрозділ – Фаховий коледж «Універсум», 4 заклади фахової передвищої освіти медичного спрямування та 10 закладів фахової передвищої освіти м. Києва, які мають статус окремих юридичних осіб та передаються з державної до комунальної власності територіальної громади міста Києва. У вказаних закладах здобувають освіту понад 23 тис. студентів, з них 220 аспірантів і докторантів.

Продовжується координація процесу передачі з державної до комунальної власності територіальної громади міста Києва закладів фахової передвищої освіти м. Києва, які відповідно до статті 24 Закону України «Про Державний бюджет на 2018 рік» передаються до комунальної власності.

Відповідно до наказу Департаменту від 25.02.2022 № 31 «Про організацію освітнього процесу в закладах освіти міста Києва з 28 лютого 2022 року» в закладах освіти міста Києва з 28.02.2022 освітній процес призупинено.

Згідно з наказом Департаменту від 23.03.2022 № 37 «Про організацію освітнього процесу в закладах освіти міста Києва в умовах воєнного стану» з 28.03.2022 освітній процес у закладах освіти міста Києва, враховуючи заклади фахової передвищої та вищої освіти, відновлено в дистанційній формі.

Відповідно до наказу Департаменту освіти і науки від 31.08.2022 № 86 «Про організацію освітнього процесу у закладах освіти міста Києва в умовах воєнного стану в 2022/2023 навчальному році» з 01.09.2022 організовано роботу закладів фахової передвищої та вищої освіти в очному, змішаному та дистанційному форматах.

Розпорядженням Київської міської військової адміністрації від 30.06.2022 № 563 затверджено обсяги регіонального замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів за кошти бюджету міста Києва на 2022 рік. Розпорядженням Київської міської військової адміністрації

від 30.12.2022 № 847 внесено зміни до розпорядження начальника Київської міської військової адміністрації від 30 червня 2022 року № 563.

Проведено щорічний фестиваль шкільних стартапів «Class-ідея – 2022», в якому взяли участь 49 юних винахідників – учнів віком від 11 до 18 років. Загальна кількість зареєстрованих проєктів за 5-ти номінаціями – 45, в т. ч. 3 групових. Свої цікаві проєкти учні представляли в онлайн-форматі у вигляді відеопрезентації. Визначення переможців відбулося шляхом електронного голосування. 8 червня 2022 року відбулося урочисте оголошення та відзначення переможців Фестивалю стартапів «Class-ідея». За результатами фестивалю створено онлайн-збірку проєктів, в якій розміщено опис та відео-презентацію.

Організовано та проведено I (районний) та II (міський) етапи Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Київського територіального відділення Малої академії наук України, Комунального позашкільного навчального закладу «Київська Мала академія наук учнівської молоді» у 2022-2023 навчальному році.

Позашкільна освіта

Заклади позашкільної освіти міста Києва продовжують активно працювати в умовах воєнного стану, забезпечуючи організацію освітнього процесу та виконання навчальних програм за напрямками позашкільної освіти, у тому числі шляхом використання інструментів і технологій дистанційного навчання. Наразі робота спрямована на національно-патріотичне виховання, розвиток творчих здібностей вихованців, забезпечення змістовного дозвілля та психологічної підтримки учасників освітнього процесу.

Збережено мережу закладів позашкільної освіти столиці: у системі освіти міста Києва функціонує 42 заклади позашкільної освіти, з яких 5 закладів міського підпорядкування та 37 – районного. У понад 5 тисячах гуртків здобувають позашкільну освіту більше ніж 77 тис. вихованців.

Залежно від безпекової ситуації, заклади позашкільної освіти столиці працюють за очною, дистанційною та/або змішаною формами навчання, активно залучаючи дітей з внутрішньо переміщених родин.

Психологічну підтримку учасникам освітнього процесу надають працівники Науково-методичного центру практичної психології і соціальної роботи інституту післядипломної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка.

Триває робота ФБ-платформи «Електронний освітній простір позашкільля Києва #Все_буде_Україна_ОК! (ОК – Освіта Києва)» <https://bit.ly/3JD15bR> – простору, що сприяє об'єднанню та комунікації учасників 24/7 в умовах воєнного часу. За період війни проєктом охоплено онлайн більше 200 тис. учасників, реалізовано понад 25 тис. патріотичних та інших тематичних міні-проєктів.

Фінансова діяльність.

Забезпечення подальшого виконання міської комплексної цільової програми «Освіта Києва. 2019-2023 роки» (рішення Київради від 18.12.2018 № 467/6518, зі змінами від 31.01.2019 № 5/6661, від 06.02.2020 № 5/8175 та від 07.07.2020 № 26/9105).